

6.5 Ruský jazyk

6.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v Rámcovém vzdělávacím programu pro gymnázia. Výuka navazuje u žáků osmiletého programu a žáků čtyřletého programu, kteří pokračují v tomto jazyce ze základního vzdělávání, na úroveň A1 a má je dovést k úrovni B1. Žáky čtyřletého programu, kteří s tímto vyučovacím předmětem začínají, má výuka dovést k úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V některém z vyšších ročníků může být výuka doplněna volitelným předmětem Konverzace v ruském jazyce.

Cílem předmětu je osvojování si jazykových prostředků a funkcí, rozšiřování slovní zásoby a rozvíjení schopností žáků dorozumět se tímto jazykem v nejrůznějších situacích.

Předmět chce také prohlubovat faktografické znalosti žáků týkající se rusky mluvících zemí a regionů a upevňovat vědomí existence rozlišných kultur.

Při naplňování vyučovacího obsahu jsou realizována následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

- kvinta, první ročník: 3 hodiny
- sexta, druhý ročník: 3 hodiny
- septima, třetí ročník: 3 hodiny
- oktáva, čtvrtý ročník: 3 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Ruský jazyk se vyučuje ve skupinách 12-20 žáků. Výuka probíhá ve specializované učebně, popřípadě v učebně kmenové.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Základními kompetencemi, které jsou rozvíjeny, jsou kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti a kompetence digitální.

Kompetence komunikativní

- učitelé vedou žáky k sehrávání rozhovorů, které simulují situace, do nichž se mohou žáci v rusky mluvícím prostředí dostat, vedou je ke komunikaci s partnerem, ve skupině, pomáhají jim dosáhnout vytčeného cíle, učí je argumentovat
- učitelé procvičují s žáky písemný projev, sdělování informací, zážitků, názorů
- učitelé učí žáky pracovat s texty, rozumět poslechovým textům a reprodukovat informace

Kompetence k učení

- učitelé vedou žáky k samostatnému vyhledávání potřebných informací v médiích (tisk, internet, rozhlas, televize)
- učitelé motivují žáky pro další učení pořádáním exkurzí, praktickými činnostmi (např. přípravou krajových kulinářských specialit), poukazováním na možnosti využití jazyka v praktickém životě
- výuka je organizována tak, aby žák dokázal pracovat v týmu i samostatně

Kompetence k řešení problémů

- učitelé zadávají samostatné práce v přiměřeném rozsahu, ve kterých se žák učí analyzovat, srovnávat a kriticky hodnotit získaná fakta
- při výkladu učitelé uplatňují návaznost na dříve získané vědomosti a dovednosti

Kompetence sociální a personální

- učitelé požadují, aby žáci dokázali kriticky zhodnotit vlastní práci i práci druhých
- učitelé společnou práci při řešení problémů usilují o vytváření dobrých vztahů v kolektivu
- do výuky je zařazována samostatná a skupinová práce, kterou si žáci sami organizují

Kompetence občanská

- učitelé formují v konverzačních tématech a ve vlastních souvislých vystoupeních správné občanské postoje, učí žáka stanovit si krátkodobé i perspektivní cíle
- učitelé žáka vedou osobním příkladem k toleranci, vstřícnosti, otevřenosti, ale i kritičnosti k sobě a ostatním

Kompetence k podnikavosti

- učitelé učí žáky organizovat ankety na různá témata a prezentovat jejich výsledky
- učitelé vštěpují žákům správné studijní návyky a efektivní způsob učení slovní zásoby i gramatických struktur

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie ke zjednodušení své práce, zefektivnění pracovních postupů a ke zkvalitnění výsledků své práce
- kombinuje různá digitální zařízení za účelem efektivnějšího plnění zadaných úkolů, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- k učení využívá i osobní digitální zařízení; ukládá si převzatý digitální obsah pro další použití
- vytváří a upravuje digitální obsah, v případě potřeby je schopen jeden digitální formát doplnit či rozšířit jiným formátem
- řeší problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů, cituje zdroje ve své práci, je si vědom autorských práv, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržuje právní normy a jedná eticky

6.5.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

viz následující tabulky

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **1.**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">▪ Porozumí jednoduchému mluvenému projevu na běžné téma▪ Rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se jazykové výuky▪ Čte s porozuměním přiměřeně náročný text, ve kterém vyhledá informaci▪ Umí odhadnout význam neznámých slov z kontextu▪ Dokáže vytvořit otázku k textu▪ Sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných okruhů▪ Aktivně používá probíranou slovní zásobu▪ Reaguje v řečových situacích▪ Sestaví gramaticky správné jednoduché sdělení na dané téma▪ Napíše krátké vyprávění/dopis▪ Vytvoří jednoduchý popis▪ Dokáže vyjádřit názor, souhlas/nesouhlas▪ Umí se omluvit, poděkovat, přijmout/odmítnout pozvání, domluvit schůzku▪ Dokáže vytvořit elektronickou zprávu v azbuce▪ Umí napsat mail▪ Dokáže vyhledávat informace k probíraným tématům na ruský psaném webu	<ul style="list-style-type: none">▪ Představování▪ Přízvuk▪ Azbuka▪ Výslovnost▪ Seznámení▪ Věty typu: Kdo je to? To je/není...▪ Intonace otázky▪ Odkud kdo je, kde bydlí▪ 1. pád podst. jmen v oslovení▪ Číslovky 1 – 10 v 1. pádě▪ 1. pád číslovek 11 – 20▪ Spojení číslovek 2, 3, 4 s podst. jmény час, год▪ Časování жить, знать, говорить▪ Pohyblivý přízvuk учить, посмотреть▪ Na návštěvě, telefonování▪ 1. pád číslovek 30 – 90, 100 – 900▪ Časování звонить, быть, учить, посмотреть▪ intonace otázky v souvislosti se změnou smyslu▪ Rodina▪ podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4▪ genitiv záporový▪ přivlastňovací zájmena▪ časování учиться, работать▪ přechylování	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- Poznávání lidí- Mezilidské vztahy- Komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- Etnický původ- Multikulturalita <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none">- Tvorba mediálního sdělení- Práce v realizačním týmu <p>VMeGS</p> <ul style="list-style-type: none">- Objevujeme Evropu a svět- Jsme Evropané- Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povolání ▪ 7. pád podst. jmen označujících profese ▪ Osobní zájmena ve 3. a 4. pádě ▪ Rozlišování jednotného a množného čísla u sloves интересовать, нравиться ▪ Volný čas, kdy se sejdeme, koníčky ▪ I a II časování, zvratná slovesa, slovesné vazby slovesa играть 	

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **2.**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma ▪ Odhadne význam méně známých slov z kontextu ▪ Čte s porozuměním jednoduchý text v časopise/na webu ▪ Pracuje s informacemi z autentických materiálů, které si sám vyhledá na ruskojazyčných webových stránkách ▪ Souvisle mluví na probíraná témata ▪ Reprodukuje kratší texty ▪ Reaguje ve známých řečových situacích ▪ Účastní se rozhovorů na dané téma ▪ Napíše kratší mail/dopis/vyprávění/popis ▪ Sestaví jednoduchý příběh ▪ Rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ Vyplní základní osobní údaje ve formuláři/webovém formuláři 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Známosti, jak napsat inzerát ▪ Intonace otázky ▪ slovesa se změnou kmenových souhlásek ▪ zvrtná slovesa ▪ vazby slovesa интересоваться ▪ skloňování osobních zájmen ▪ Škola, školní budova ▪ Řadové číslovky v 1. a 6. pádě ▪ Datum ▪ minulý čas ▪ vykání ▪ Vyučování, předměty ▪ Předložkové vazby odlišné od češtiny ▪ zájmena kdo, co ▪ vzory skloňování podst. jmen ▪ Orientace ve městě, jak se kam dostat ▪ Časování sloves ехать, помочь ▪ infinitivní věty typu jak se dostat k/do ... ▪ Nákupy, v obchodním centru ▪ Časování купить, спросить, взять ▪ 1. a 2. pád množného čísla podst. jmen ▪ pohyblivé o a e u podst. jmen ▪ 4. pád mn. čísla ▪ Dvě hlavní města Ruska, památky Moskvy ▪ Skloňování podst. jmen typu место, здание ▪ nesklonná podst. jm. 	<p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvorba mediálního sdělení - Práce v realizačním týmu <p>VMEaGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - jsme Evropané <p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy - Poznávání lidí <p>VDO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Občanská společnost a škola

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO TP
	▪ vazby s předložkami	

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma▪ Odhadne význam méně známých slov z kontextu▪ Aktivně využívá dvojjazyčný slovník/elektronický slovník▪ Čte s porozuměním jednoduchý text v časopise/na webu▪ Pracuje s informacemi z autentických materiálů, které si sám vyhledá na ruskojazyčných webových stránkách▪ Souvisle mluví na probíraná témata▪ Reprodukuje kratší texty▪ Reaguje ve známých řečových situacích▪ Účastní se rozhovorů na dané téma▪ Napíše kratší mail/dopis/vyprávění/popis▪ Sestaví jednoduchý příběh▪ Rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům▪ Vyplní základní osobní údaje ve formuláři/webovém formuláři	<ul style="list-style-type: none">▪ Praha – informace zahraničním hostům, památky▪ 1. a 2.pád mn. č. podst. jmen týden, фотография, место, здание▪ skloňování podst. jmen v množném čísle▪ Setkání, kdo kde byl, co dělal▪ Petrohrad▪ Časování вернуться▪ způsobové věty▪ genitiv záporový▪ Vzhled, jak kdo vypadá▪ Vyjádření podobnosti▪ skloňování přídavných jmen a řadových číslovek▪ datum▪ Móda, módní přehlídka, oblečení▪ Vazba учиться на кого▪ vzájemnost▪ zájmena какой/который časování надевать/надеть▪ předložka для▪ придётся▪ Povahové vlastnosti▪ Vazby sloves ждать, понимать	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti- sociální komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- Psychosociální aspekty interkulturality <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none">- Média a mediální produkce- mediální produkty a jejich význam- uživatelé

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO TP
	<ul style="list-style-type: none">▪ psaní data▪ zpodstatnělá přídavná jména▪ spojky потому что/поэтому▪ možnost, nutnost, potřeba	

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **4.**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí faktografickým informacím ▪ Zachytí specifické informace ▪ Čte s porozuměním faktografické texty ▪ Rozumí jasným, jednoduše formulovaným návodům ▪ Dokáže plynule vyprávět na dané téma ▪ Napíše krátkou zprávu/SMS ▪ Vyhledá na webu faktografické informace ▪ Zpracuje digitální materiál na dané téma ▪ Vyhledá digitální informace k abstraktním tématům (literatura, hudba) ▪ Zná tradiční ruské pokrmy a vyhledá na webu jejich recepty ▪ Vyhledá na webu ruský jídelní lístek ▪ Dokáže elektronicky objednat jídlo ▪ Ví, kdy a jak se slaví ruské svátky ▪ Zná některá z děl Gogola a Čechova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Počasí, roční období ▪ Tvrdé a měkké skloňování příd. jmen ▪ vyjádření data a letopočtu ▪ předpověď počasí ▪ Sibiř, transsibiřská magistrála ▪ Určování hodin, přibližnost ▪ základní číslovky od 100 výše ▪ 3. stupeň příd. Jmen ▪ Ekologie, ochrana životního prostředí ▪ Vazby участвовать/принимать участие ▪ časování slovesа давать/дать ▪ skloňování podst. jmen typu тетрадь ▪ Cestování ▪ Určování hodin ▪ vazby děkovat komu za co ▪ časování sloves открыть/заккрыть ▪ užití částice li a spojky jestli ▪ podmiňovací způsob ▪ podmínkové věty ▪ Jídlo a pití, v restauraci ▪ Rozkazovací způsob ▪ časování sloves есть, пить ▪ Opakování učiva předchozích ročníků 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a životní prostředí <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Média a mediální produkce ▪ Mediální produkty a jejich uživatelé <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Psychosociální aspekty interkulturality ▪ Vztahy multilingvní ▪ Spolupráce s lidmi z různého kulturního prostředí <p>VMEGS</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **kvinta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu na běžné téma▪ Odhadne význam méně známých slov z kontextu▪ Aktivně využívá dvojjazyčný slovník/elektronický slovník▪ Čte s porozuměním jednoduchý text v časopise/na webu▪ Pracuje s informacemi z autentických materiálů, které si sám vyhledá na ruskojazyčných webových stránkách▪ Souvisle mluví na probíraná témata▪ Reprodukuje kratší texty▪ Reaguje ve známých řečových situacích▪ Účastní se rozhovorů na dané téma▪ Napíše kratší mail/dopis/vyprávění/popis▪ Sestaví jednoduchý příběh▪ Rozumí informačním nápisům a orientačním pokynům▪ Vyplní základní osobní údaje ve formuláři/webovém formuláři	<ul style="list-style-type: none">▪ Nákupy, v obchodním centru▪ Časování купить, спросить, взять, 1. a 2. pád množného čísla podst. Jmen▪ pohyblivé o a e u podst. Jmen▪ 4. pád mn. čísla podst. jmen▪ Dvě hlavní města Ruska, památky Moskvy▪ Skloňování podst. jmen typu место, здание▪ nesklonná podst. jm.▪ vazby s předložkami▪ Praha – informace zahraničním hostům, památky▪ 1. a 2.pád mn. č. podst. jmen týden, фотография, место, здание▪ skloňování podst. jmen v množném čísle▪ Setkání, kdo kde byl, co dělal▪ Petrohrad▪ Časování вернуться▪ způsobové věty▪ genitiv záporový▪ Vzhled, jak kdo vypadá▪ Vyjádření podobnosti▪ skloňování přídavných jmen a řadových číslovek▪ datum	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none">- Poznání a rozvoj vlastní osobnosti- sociální komunikace <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">- Psychosociální aspekty interkulturality <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none">- Média a mediální produkce- mediální produkty a jejich význam- uživatelé

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **sexta**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">• Rozumí hlavním myšlenkám mluveného projevu rodilého mluvčího• Rozliší jednotlivé mluvčí• Čte s porozuměním faktografické texty/webové texty• Vyhledá elektronicky potřebnou informaci a ověří ji• Stručně vylíčí událost• Vypráví jednoduchý příběh• Popíše událost/zážitek• Napíše dopis/mail/zprávu• Sestaví digitální prezentaci na dané téma• Zvládá situace v turistice a cestování• Vyjádří své postoje k ochraně životního prostředí• Orientuje se na letišti• Dokáže elektronicky objednat letenku/jízdenku/nocleh• Pracuje se základními informacemi o dopravě v Rusku• Zná některá díla Lermontova, Puškina, Dostojevského a Solženicyna• Ví, co byly gulagy• Dokáže podat základní informace o Sibiři, pracovat s mapou Ruska	<ul style="list-style-type: none">• Móda, módní přehlídka, oblečení• Vazby учиться кем• Vzájemnost• zájmena какой/который• časování надевать/надеть• předložka для• придётся• Povahové vlastnosti• Vazby sloves ждать, понимать• psaní data• zpodstatnělá přídavná jména• spojky потому что/поэтому• možnost, nutnost, potřebnost• Počasí, roční období• Tvrdé a měkké skloňování příd. jmen• vyjádření data a letopočtu• předpověď počasí• Sibiř, transsibiřská magistrála• Určování hodin, přibližnost• základní číslovky od 100 výše• 3. stupeň příd. Jmen• Ekologie, ochrana životního prostředí• Vazby участвовать/принимать участие• časování slovesa давать/дать• skloňování podst. jmen typu тетрадь	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none">• Globální problémy a jejich příčiny/důsledky <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">• Psychosociální aspekty interkulturality <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none">• Média a mediální produkce• Mediální produkty a jejich význam• Uživatelé médií <p>EV</p> <ul style="list-style-type: none">• Člověk a životní prostředí <p>Problémy vztahů organismů a prostředí</p>

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **septima**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozumí faktografickým informacím▪ Zachytí specifické informace▪ Čte s porozuměním faktografické texty▪ Rozumí jasným, jednoduše formulovaným návodom▪ Dokáže plynule vyprávět na dané téma▪ Napíše krátkou zprávu/SMS▪ Vyhledá na webu faktografické informace▪ Zpracuje digitální materiál na dané téma▪ Vyjádří názor na životní styl, péči o zdraví▪ Vyhledá digitální informace k abstraktním tématům (literatura, hudba)▪ Zná tradiční ruské pokrmy a vyhledá na webu jejich recepty▪ Vyhledá na webu ruský jídelní lístek▪ Dokáže elektronicky objednat jídlo▪ Ví, kdy a jak se slaví ruské svátky▪ Zná některá z děl Gogola a Čechova	<ul style="list-style-type: none">▪ Cestování, Určování hodin▪ vazby děkovat komu za co▪ časování sloves открыть/заккрыть▪ užití částice li a spojky jestli▪ podmiňovací způsob▪ podmínkové věty▪ Jídlo a pití, v restauraci▪ Rozkazovací způsob▪ časování sloves есть, пить▪ Životní styl, všední a sváteční dny▪ Vazby вспоминать, радоваться▪ neurčitá zájmena a příslovce▪ 2. stupeň přídavných jmen a některých příslovcí▪ Učení cizích jazyků a ruštiny, motivace a obtížnosti▪ Dokonavá a nedokonavá slovesa▪ zájmena тот, который▪ spojka чтобы▪ vazby перевести, владеть, овладеть▪ Bydlení, stěhování▪ Rozkazovací zp,▪ přivlastňovací zájmena▪ podst. jm. matka, dcera▪ Množné číslo брат, друг▪ vazby жениться, выйти замуж	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Člověk a životní prostředí <p>MV</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Média a mediální produkce▪ Mediální produkty a jejich uživatelé <p>MKV</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Psychosociální aspekty interkulturality▪ Vztahy multilingvní▪ Spolupráce s lidmi z různého kulturního prostředí <p>VMEGS</p> <p>Žijeme v Evropě</p>

Vyučovací předmět: **Ruský jazyk**

Ročník: **oktáva**

Očekávané výstupy	Obsah učiva	TO PT
<ul style="list-style-type: none">▪ Rozumí přesně poslechu na známé téma▪ Pochopí smysl autentického projevu▪ Adekvátně reaguje v řečových situacích▪ Čte srozumitelně a plynule i delší texty, webové články, sdělí obsah▪ Vyhledá detailnější informace▪ Rozumí hlavním myšlenkám v novinových/webových článcích na běžná témata▪ Aktivně vyhledává informace na rusky psaných webových stránkách▪ Reprodukuje přečtený/vyslechnutý text▪ Sestaví souvislé sdělení na probírané téma▪ Sestaví digitální materiály k probíraným tématům▪ Napíše delší souvislý text na známé téma▪ Podrobně popíše události, pocity▪ Sestaví životopis, příběh, popis▪ Komunikuje s rodilým mluvčím▪ Sestavuje rozhovory na daná témata	<ul style="list-style-type: none">▪ Zdraví, sport▪ Mn. č. podst. jmen muž. rodu na –a/-ja▪ podst. jm. s kmenem na ž, š, č, šč, c▪ jmenné tvary příd. jmen ▪ Pracovní jednání▪ Záporná zájmena▪ slovesné a předložkové vazby ▪ Rusko▪ Časování▪ slovesný vid▪ slovesné vazby▪ nutnost ▪ Opakování učiva předchozích ročníků	OSV <ul style="list-style-type: none">▪ Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MV <ul style="list-style-type: none">▪ Média, mediální produkce▪ Mediální produkty, jejich význam a uživatelé MKV <ul style="list-style-type: none">▪ Psychoúogiclé aspekty interkulturality▪ Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí▪ Vztah multilingvní VMEGS Žijeme v Evropě